

sereget a ezen a téren a magyarság jogának, határozott hanyatlását lehet tapasztalni. Ezután **Andrássy Gyula** a szabadalvópárt nevében be-
terjesztette azon határozati javaslatot, melyet
lapunk múlt számban már közöltünk, a mely
szerint a chlopyi hadiparancs miatt nem szükséges
intézkednie a képviselőháznak. **Hock János** a
dinasztia politikájának bírálataival kezdte beszé-
dét. Felmutatta, hogy a mohácsi csata után
Bécából jelentették Spanyolországba a hababurgi
család fejének, hogy Magyarország megvárosol-
ható — és Podmaniczky nyitrai püspök jó pénz-
ért megkoronázta I. Ferdinándot, holott azelőtt
egy évvel Zápolya Jánost koronázta meg. Ma-
gyarország királyának. Ezután rátért Körber be-
szédére a felzárkóztatás miniszterelnököt, hogy
azonnal nyilatkozzék arról az ügyről Végül aján-
lotta, hogy a magyar vezényszókat kapcsoljuk ki,
nemzeti követelések közül és érjük be a pont
ban egyelőre a jogfentartással, ha a többi kö-
veteléseket teljesítik. **Hock János** után **Héderváry**
Károly miniszterelnök nyilatkozott a Körber
osztrák miniszterelnök beszédéről. Körber, úgy
mond, a hadsereg ügyében csak arról a befolyá-
sról beszélhetett, a mely őt a törvény értelmében
megilleti, arról a befolyásról, melyet ő is mi-
nőreket követelnek a magam számára minden
oly esetben, midőn mondjuk Ausztria részéről
követelések állanak szemben, a melyek ma-
gának a közös intézménye: vagy Magyaror-
szágának kárára vagy sérelmére lehetnének. Kör-
ber nyilatkozatát csak így lehet és kell értel-
mezni: e nyilatkozatnak oly magyarázatát, mely
a magyar alkotmány rendelkezéseivel ellenkezik,
nem fogadják el, mert a magyar törvényhozás
értelmezésére egyedül a magyar törvényhozás,
az országgyűlés és a király hivatott. Kijelenti,
hogy az osztrák miniszterelnökkel katonai kér-
désben nem érintkezett és nem tárgyalt. **Pichler**
Győző közelebbinek tartja, hogy mindez, a
mit a miniszterelnök mondott a legelőzőekben
visszatartva, mert az osztrák miniszterelnök
egyenest utalt arra, hogy ő nem csak bele-
avatott, de tényleg részt vesz a most Magyar-
ország és királyja között folyó vitában. Ezt tünni
nem lehet a ha a miniszterelnök háta mögött
ilyen befolyások érvényesülnek, akkor egy per-
cig sem szabad a miniszterelnök székében ülnie.
Kossuth Ferenc az ország, a király és a béke
érdekében azt indítványozza, hogy a ház a kö-
vetkező napon is tartson ülést, melyen a minis-
terelnök nyilatkozatát tárgyalni lehessen, egyenesen
rosszja, hogy a miniszterelnök a legelőzőekben
nem utasította vissza Körber dr. illetéktelen
nyilatkozatát. Apponyi elnök felteszi a kérdést,
hogy elfogadják-e **Kossuth** Ferenc indítványát,
mire mindenfelől kiáltották elfogadjuk, elfogad-
juk, mikor azonban az elnök kimondta a hatá-
rozatot, új savasást kértek. S mivel ezt egy-
hangilag kiválták, elnök elrendelte a szavazást
a nagy többséggel elfogadják **Kossuth** indítvá-
nyát a így elnök kijelentette, hogy másnap ülést
fog tartani, melyen a miniszterelnök nyilako-
zatát veszik tárgyalás alá. A szeptember hó 30-án
tartott ülésben Apponyi Albert gróf elnök által
jelentés után bemutatja Szatmár-Németi város
főúráját a harmadik évet kiszolgált katonák haza-
bocsátása ügyében, **Holló** Lajos indítványozza,
hogy utasítsák a kérvényi bizottságot, hogy ezt
a feliratot sürgősen tárgyalja a 48 óra alatt te-
gyen róla jelentést. Ezt az indítványt 93 szava-
zattal 86 ellenében elvették: ellenben elfogadják
Kossuth Ferenc indítványát, hogy a bizottság
a feliratról sürgősen döntson. **Marothy** László
bemutatja a mentelmi bizottság határozatát **Len-
gyel** Zoltán ügyében, mely szerint **Lengyel** Zol-
tánnak a házat meg kell követni. **Lengyel** Zoltán
az ítéletnek eleget tesz. **Biró** Lajos bemutatja a
gazdasági bizottság jelentését a képviselőház
házi költségvetésének módosításáról. **Szivák**
Imre pedig a parlament biizottság jelentését a
kisebbségi véleménynyel együtt. A jelentéseket
kinyomtatják és napirendre tűzik. **Héderváry**
Károly gróf miniszterelnök bejelenti, hogy a kép-
viselőháznak tegnap hozott határozata követke-
zésben ő feljegyzésnek beadta lemondását. Azu-
tan arra kérte a házat, hogy addig, a míg ő fel-
jegyzése miniszterelnököt, illetőleg kormányt ki nem
nevez, ülésait felfüggeszteni méltóztatna. Erre
a miniszterelnök és a kormány többi tagjai el-
távolostak. Elsőként meglepetést szült, némelyek
az tartották, hogy kormányonélkül a tanácskozást
nem folytathatják, de **Apponyi** elnök kijelen-
tette, hogy folytatni fogják a tanácskozást. **Kos-
suth** Ferenc kijelentette, hogy helytelen a kormány
azon eljárása, hogy a mint lemondását bejelenti,
azonnal elhagyja a házat, különben is a miniszterek
távolították, a míg lemondásuk el fogadva nincs, nem
csökkenteni felelősségüket. Beszédé végén nagy erély-
vel utasította vissza Körber dr. jogtalan, törvény-
ellen és alkotmányellenes beavatkozását. Utána az
egy pár pártok nevében **Szederkényi** Nándor, **Ra-
korszky** István, **Hock** János tiltakoztak az osztrák
miniszterelnök eljárása ellen, sőt a szabadalvó
párti **Kubinyi** Géza is kijelentette, hogy olyan
kormányt, mely Körber nyilatkozatait kellő ér-
téklőre lenzállítani nem képes, támogatni nem
fog. Tübben azt kívánták, hogy a ház ne füg-
gessze föl gyűléseit a a legközelebbi ülést októ-
ber 3-án legyen, de a többség **Héderváry** in-
dítványát fogadta el, hogy a kormány kinevezé-
ségi ülést nem tart. Október hó 3-án még is
csak volt a képviselőháznak ülése, és a kép-
viselőház pártokivüli tagjainak kérelmére hívtak
egybe, de egyetlen miniszter sem vett benne részt.
Az ülést elején Apponyi elnök bemutatja **Héderváry**
gróf átiratát s ennek kapcsán a királyi
kéziratot, mely őt ismét kinevezi miniszterelnökké.
Mivel **Héderváry** már meg is bukott, némelyek

nem tudták, mi történjék a legfelsőbb kábirattal,
de az elnök indítványára és **Eötvös** Károly hozzá-
szólása után azt hódolattal tudomásul vették. Az
ülést összehívta **Holló** Lajos okolta meg indítvá-
nyozta, hogy utasítsa a ház a hadügyi kormányt a
3-dik évkört kiszolgált katonák szabadon bocsátá-
sára. Tóth János a három éves katonák viasztartását
alkotmány ellenesnek és a törvénybe ütközőnek
mondja. Asután azt a kérdést veti föl, hogy
a pénzügyminiszter a kvóta szerint való negyed-
évi rátaát átszolgáltatta-e hadügyi miniszternek,
mert ha est tette vąd, alá kell helyezni. Ez a
kérdés nagy háborgást keltett az ellenzéken és
szót ülést kérték. A szót ülést előtt még **Zichy**
Jenő szólalt föl és minden baj okát abban látja,
hogy a kiegyezést nem fejezték be. Hozzájárult
Holló javaslatához s arra intett, hogy a nemzeti
a törvényekből egy betűt ne engedjen. A szót
ülésben **Polonyi** Géza, **Nagy** Ferenc, **Eötvös**
Károly, **Szentiványi** Árpád s mások szólaltak
fel a kimondták, hogy a szót ülést nem volt
ok. Mikor a nyílt ülést ismét megnyitották **Nagy**
Ferenc szólalt föl a a szabadalvó párt nevében
határozati javaslatot nyújtott be, hogy a ház a har-
mad éves katonák dolgát most nem tárgyalja s
addig ülést nem tart, míg az új kormány meg
nem alakul. A ház többsége ezt a határozati
javaslatot elfogadta. Még többen is fel akartak
szólalni, de mivel az ülést ideje lejárt, ezeknek
az elnök nem adta meg a szót.
— **A Székelyföld gyümölcstermése.**
A földmívelési miniszterium — székelyföldi mi-
niszteri megbízottjától azt a jelentést kapta, hogy
Székelyföldön és különösen M. torda és Udvarhely
megyéekben az idén rendkívül nagy és szép alma,
körte és szilvatermés van. Ez annál nagyobb
jelentőségű, mert közudomásu, hogy külföldön,
különösen Franciaországban a gyümölcstermés
gyöngye volt a így kiltás van arra, hogy a mi
gyümölcsfővelségünk külföldön könnyen és jóárbán
elhelyezhető lesz. A székelyföldi miniszteri ki-
rendeltetés tett intézkedéseket a gyümölcsnek
szövetkezéseket és egyes vállalkozók útján friss
és aszalt állapotban való értékesítése érdekében.
Mintthon azonban a földműves nép sőt a birto-
kosok is még nem igen járatosok a kivitelre
alkalmas csomagolásban és szivesebben adják el
termésüket a fáról, a gyümölcseladással foglal-
kozó nagykereskedők ezt a kínálózó alkalmat
főhasználhatják.
— **A Székelyföld segítése.** Darányi
földmívelésügyi miniszter tiz vasuti kocsit ószi
busz, illetve rozsvetömagot engedélyezett kedvez-
ményes áron a székelyföldi kizagadónak. A szót
oszlalt Sándor János kormánybista végzi. Ked-
vesmennyes vetömagot csak kizagad kap, a ki
kötelezi magát hogy a vetömagot megfelelőleg
elkészített talajba veti. Egy másánál kevesebb
és három másánál több vetömagot egy egy ki-
zagada nem kaphat. A vetömagot kiváló körül-
tekintéssel választották ki és azt a fogarasi
állami mőnesbirtokról, az algyőri és kolosvári
tanintézetű igazgatóságoktól szállítják. A vetömag
árából 30 százalékot Darányi földmívelésügyi
miniszter tárczája terhére elváltat, ezenkívül a
vetömagot egyenesen szállítják a kizagadónak.
— **Hatalmas a virilisz törvényható-
sági tagok névsora összeállításában.**
Közelebbről adunk hírt arról, hogy a törvény-
hatósági bizottság legutóbbadót fizető tüzajai 1904.
évi névjegyzékének összeállítás folyamában van
a az adóhivatali kimutatások közszemlére is ki-
tették a vármegyei kiadóhivatalban. A mint
már közudomásu dolog, a belügyminiszter köze-
lebbről egy körrendeletben úgy intézkedvén,
hogy az idei adókövetés előhaladása folytán most
már a névjegyzék az ez évre előírt adók alapján
leaz összeállítandó, ennek folytán az adóhivata-
lok által újban összeállítandó kimutatások fog-
ják alapját képezni a névjegyzék megállapításá-
nak, mihez képest a megyei igazoló választmány
is csak ezen kimutatások beérkezéssel jut azon
helyzetbe, hogy a névjegyzéket újból összeállít
hassa s az az elleni észrevételek és felszólalások
beadhatását újabb határidőhöz köthesse.
— **Utimesteri iskolák felállítására.** A
kereskedelmi miniszter a kisebb jelentőségű mű-
szaki teendőkhöz való jártasság megszerzésére
végtől utimesterek kiképzésére szerzett iskolák
számát tizen állapította meg, mely pedig: Ba-
lassagyarmaton, Szombathelyen, Nyitra, Kassa,
Mármaroszigeten, Nagyváradon, Kolosvárt, Bra-
sóban, Lugoson és Pécsen, mindenhol az állam
építészeti hivatalok keretében. Az iskolák hall-
gatóit a berendelt állami és törvényhatósági ni-
mesterek hivatali tiszték mellett a vicinális uti
bizottság jelentkező utimesterei a egvbő az elő-
írt képzettséggel bíró és a kereskedelmi minis-
ter által felvett jelentkezők fogják képezni. A
kérvények benyújtására a határidő október 31-ike,
melyek az utimesteri székhelyeken lévő állam-
építészeti hivataloknál nyújtandók be.
Tűzveszedelem.
Pusztán maradt telkek a azokon beverő
hamu és kormos üszkők maradványai mutatják
ismét néhány szegény székely család boldogta-
lanságát, kiket hajlék- és élelemellátásait a
közelgő télre az a veszedelmes elem, mely
mostanában csaknem mindannyi legutóbbnyire a
gondatlanság miatt egyik vagy másik közegben
jelentek.
Hétfőre viradólág 1/2, 2 órakor Várdot-
falva közszék lakosságát rémes „tűz” lármá-
riasztotta fel álmalból. Magasan fellobogó láng-
nyelvek jeleztek a veszedelem színhelyét, mely
a közszéknak a Szent Péter templom alatti fel-
szeg tizenében volt a s melyhez iszertően szép

panorámái képet nyújtott a háttérben lévő Kis-
somyóhegy fényesen megvilágított lombdörnye
és a magaslaton álló Szent Péter templom ódon
sárga fala.
Eddig ismeretlen okból **Petres** Ignác
csőrőlől öltött ki a tűz, melytől rövid idő alatt
fogtak tüzet a szomszédos gazdasági épületek
egy, hogy a lábán jóságot is csak életveszede-
lem között lehetett a bennégetől megmenteni.
Rövid idő alatt népes lett a tűz színhelye,
gimnáziumi és képezdei tanulók egész raja állta
körül az égő épületeket; a szomszéd közszékek-
ből sokan szertek a mentéshez s — különösen
Pálfalvából érkezett meg először a vízfecskendő,
melylyel derekason hozzálátott a Császár Márton
közszégi bíró által dirigált pálfalvi nép az ol-
tásához.
Majd a várdotfalvi vízfecskendő állítottat
az előbbinek segélyére s így együtt a két tűz-
oltó eszközzel sikerült a veszedelmet annyira
helyhez kötni, hogy négy gazdán kívül mások
kárt nem szenvedtek, de ezek közül **Petres** Ig-
nácznak csőre is állója, sőtője és minden ter-
mánya, **Petres** Lajosnak, **Petres** Jánosnak há-
znái és minden gazdasági épületeik s az utób-
búnak nevezetűen a házpadlására feltöltött
5—6 száz véka gabonája továbbá **Bakó** József-
nek a háza a tűz martalékává vált, kik közül
csak a **Petres** János épületei voltak tűz ellen
biztosítva.
A veszedelem közben megjelent csendőrség
később a taploczai vízfecskendőt is felren-
delte, mely nagy előnnyel használtatott fel az
égő zsarátnak eloltásához, mely még a hajnal-
ban felkerelkedett szél miatt mindig veszélytel
fenyegettet.
Borszéket bérbe adták.
A világhírű kies fürdőhelyet vármegyének
egyik ékeségét a fürdőtulajdonos két közszék
hosszas tanakodás és fontolgatás után bérbe
adta s ezzel hosszas időre megszüntette a házi
kezelést, mely a mint a végeredmény bizonyít-
ta sehogyan sem váltott be. — Hogy az új
rendszert megchozza-e Borszéknek annyira és
mindnyájunk által óhajtott felvirágzását azt előre
tudni nem lehet, de arra mód és alkalom nyí-
lik, hogy a nem nagyon magas, de még is szá-
moltevő bérösszegből a tulajdonosok anyagi
ügyeiket rendezhessék.
A bérbeadásra a „Gyergyó” után a kö-
vetkezőköt közülök.
Huzamosabb ideje már, hogy Gyergyó
gyöngye — a természeti szépségekben oly gaz-
dag Borszék — a deficitellől küzd, adósságot
adósságra kénytelen felhalmozni a válságos hely-
zetén sem a szorosabb felügyelettel, sem az el-
rendelt gondnokkággal nem tudott segíteni.
Nem keresők és alkalmossal ennek okait
bizonyos azonban, hogy egy ilyen világfürdő
vezetése nagy körültekintést és kereskedelmi
jártasságot kíván.
Elismert tény, hogy a borszéki savanyu-
viznek az ásványvizek között párja nincs. —
Kellemes, üdítő ital, a tengeri utat kibírja, —
szépséges tartalmát hosszasan megtartja s mind-
eneset daczára, már megyénk határain túl alig
ismerik s ha bármely nagyobb város éttermé-
ben az utas ásványvizet kér, minden egyebet
kínálnak, csak épen a borszéki hiányzik.
Hallottuk, hogy a borszéki víz forgalomba
hozatala s a raklárak felállítására a bajon neu-
szegelt, sőt többnyire kárral járt a egyetlen
nagyobb vállalkozó is csak a furdőzület be-
bajthatatlan követeléseit gyarapította.
Mind-zeket figyelembe véve elhatározta a
birtokos közönség a fürdő bérbeadását a a ver-
senytárgyalású folyó hó 29-én volt kitűzve.
Két komoly ajánlat érkezett be s hossza-
sabb tárgyalás után a bérletet **Fekete** Mór
vállalkozó kapta meg.
Borszék a birtokosság haszonbérbe adta
e szerint az első 15 évben fizetendő 70,000, a
további 20 évben fizetendő 80,000 s az utolsó
15 évben fizetendő évi 90,000 koronáért.
Köteles bérlő az első öt évben félmillió
korona értékű beruházást tenni, a mi a bérlet
lejártaival ingyen a birtokosságának marad; a
további szükséges beruházást pedig féláron
váltja vissza a tulajdonos.
A szerződés alá lett írva, bérlő azonban
kikötötte magának azon jogot, hogy folyó évi
december 1-ig a bérlettel minden további in-
dokolás nélkül elállhat.
E szerint tehát a birtokosság rézéről
már befejezett ténynek állnak szemben s így
30 éven át a Székelyföld legdrágább kincse
bérlő kezébe került.
Ha tekintjük, hogy ez előtt 30 évvel Bor-
székért 104,000 korona haszonbért fizettek s
mindamellát a bérlő jó üzletet csinált, midőn
meg vasutrá kiállításunk so volt, a bérösszeget
valóban szerénynek találjuk; másrésről azon-
ban a tulajdonosok most már pontos számvetést
tehetnek, adósságaikat törlesztetik s ha la-
sán bár — de biztosan megmenhetnek saját ré-
szükre azon tőkét, mely fényes jövőt ígér mind-
nyájuknak. A tehermentes Borszék kellőleg for-
galomba hozva képes lesz az egész vidék jólé-
tét biztosítani, ha a közlekedési viszonyok
javultával a nagyvilág részére hozzáférhető lesz.
Ötven év egy emberéletet jelent s a kik
a szerződést megkötötték, — alig ha érik meg
mindnyájan annak lejártát, azonban minden-
esetre megtették kötelességüket az utódokkal
szemben, midőn nem engedték, hogy a mate-
matikai pontossággal növekvő adósság az egész
fürdőt elnyelje.

A trónörökös miniszterelnöke.
Hogy kicsoda az az ember? — kérdezik
tölem öök álmeitodva. Imho már esztendő
óta exponált tényezje az osztrák politikának
dr. Körber ur, a ki beszédeket tartott a Beich-
ratban, leutazott Budapestre, ahol az Angol
királynőben labott, viaskodott Széll Kálmánnal
a kiegyezés harcai mezőjén, — és még tudja
Isten — mit csinált, midőn előtűnt, sokszor
velünk, sokszor ellenünk — és most kiold, hogy
nem vették észre.
Szürke ember volt előtűnt magyarok
előtt, akárcsak itt Bécában is, egy bizonyára
létező ur, a kinek a körvonalaít azonban nem
az egyeni sajátosságai rajzolták meg, hanem a
kalapja, a pakkettje, a lakcipője.
Esztendőök óta érintkeznek ezzel az urral
és most először néznek a szemé közé.
Két nagy fekete Basedow-szemét látnak
egy baldog fején, a mely vazelines mandarin-
mooelyha van beváltásva
Ez hát az az ur, akit esztendőök óta is-
mertünk, még nem is ösmertünk, de a kire
tagadhatatlanul kíváncsiak lettünk, a mióta a
napokban az osztrák császár nevében demantáta
a magyar király miniszterelnököt. Már nagyon,
nagyon régen nem esett meg, hogy az osztrák
miniszterelnök lefözhette magyar kollégáját,
illetőleg Magyarországot. Ki az az ember?
honnét jő? mit eszik? mi a lélektana? mik a
szenvedélyei. — egy szóval kicsoda az az
osztrák császár miniszterelnöke?
Attól függ, hogy kinek kell a kérdésre
felelnie. Én például és velem együtt sokan, a
kik szenvedélytelen madártávtóló nézik a dol-
gokat és az embereket, a melyekhez és akik-
hez én egyéni köze is van, — azt felelnék:
hogy ez az ur tulajdonképpen nem az osztrák
császár miniszterelnöke, hanem a trónörökösé.
Mások egyebet mondanának. Például **Bac-
quehem** márk, a hajdani kereskedelmi minis-
ter, aki embert faragott Körberből, illetőleg
oszlály-főnököt a segéd-fogalmazóból. — Az
oszlra-nyelű kedves öreg ur, aki illuziók nél-
kül nézi a világot és az embereket, megérte,
hogy kreatúrja az ő főnöke lett, miniszter-
elnök, — mig ő jómaga, a derék márk a
közigazgatási bíróságnál van, mint tanácselnök,
behűtve, akárcsak egy ügy Pommery Sacher-
nél. Ha ön fontebbi kérdéseivel felkeresné a
szarkasztikus urat szalonjában, a Stadion-utca
5. sz. alatt, a márk talán ekként sópáncolná:
— Ebből az emberből, aki rám segítette
a kabátomat, — hallatlan, kérem, — az én mi-
niszterelnököm lett! — És hallotta már, hogy
visszavonulása esetén más állást biztosított
magának? Ő lesz a közigazgatási bíróság el-
nöke, egy szóval ez az ember boltanapjáig pu-
czpálisom marad!
A tanácselnök ur esetleg úgy találná,
hogy Körber neki miniszterelnöke. Most pedig
meg akarom magyarázni, mint értem azt, hogy
Körber a trónörökös miniszterelnöke.
Az utóbbi idők eseményei fölöttébb elő-
térbe léptették **Ferenc** **Ferdinánd** főherceg
személyiségét. — Olyan mértékben, amint azt
Magyarországon nem is sejtik.
Mondják, hogy a király, aki annakelőtte
csodálta a méltó buzgalommal egymaga végezte
a kormányzás nehéz munkáját, amelynél meg
a trónörökösnek sem engedett részt, mostanra
rossz kedvű, gyakran hivatkozik az korára és
kerüli az alkalmat, hogy egymaga tartáson.
Mikor a hadsereg kérdésében beállott a magyar
krízis, először történt meg, hogy a király így
szólt: — Hát szólni hozzá **Ferenc** is, elvégre
róla van szó, a jövőről.
Ugyancsak először esett meg, hogy **Ferenc**
Ferdinánd trónörökös minősége idegen szu-
veren látogatása alkalmából önállóan ki-
domorodott. Itt Bécában eszenházi eseménynek tekintették,
hogy a laizai vadaskertben vadászat ürügye
alatt egy egész napot töltött a trónörökös Vil-
mos császár társaságában, anélkül, hogy ki-
rályunk, a szenvedélyes vadász, szintén meg-
jelent volna. Alkalmat adtak a császárnak és
a leendő császárnak, hogy teljes intimitásban
egymáshoz közel léphessenek.
És Vilmos császár, a nagy emberismerő,
mindent megtett, hogy **Ferenc** **Ferdinánd** haj-
landóságát megismerje, érintvén szívét azon a
ponton, a hol a trónörökös a legérzékenyebb.
Ismeretes, hogy a trónörökös, a ki rajongva
szerteli feleségét, mennyire örvend minden ki-
száretetésnek, amely **Hohenberg** hercegnőt az
udvar részéről éri, hiszen alig enged meg az
etikett. Már most Vilmos császár határozott
óhajára intim ebéd volt az Augartenben, ame-
lyen **Hohenberg** hercegnő is megjelent, akit
a német császár ugyszólván elhalmozott kitűn-
tető figyelemmel. Mikor pedig a **Belvedere**-
palotában látogatást tett, nagyon ínom emléket
nyújtott át a ház urnőjének egy nagy arczkő-
pet, amely a német császárnét gyermekével ábrá-
zolja és amelyre a német császárné hosszabb,
tulajdoni megköszönő ajánlatot adott. A császár
pedig a császárné számára elkérte a trónörökös-
pár és gyermekeinek arczképét, ugyancsak
ajánlással.
Mondják, hogy a német császár azért ke-
reste oly feltűnő melegséggel **Ferenc** **Ferdinánd**
főherceggel bizalmát, mert a trónörökös roppant
nagy hatással van az orosz czárna, akivel a
legmelegebb barátság, ugyszólván lelki testvéri-
ség fűzi össze. A trónörökös és az orosz czár
1902. február hónapjában kötött különös barátsá-
ságot, amikor **Ferenc** **Ferdinánd** főherceggel
csaknem egy hetet töltött Pétervárott.

A csárt és a trónörökös a vallásosság hozta össze. Noha elválasztja őket a római és keleti egyház között tántorgó ár, a Krisztus istenségében való hit és a Mária-kultusz szoros kapcsolatát létezték. Átzellemelt vallásosságuk világszerte köztársasági és modern korunk ezer nyavalyáját az istentelenségnek tulajdonították. Állandó levelezésben vannak egymással és imádkoznak egymásért. Hallottam, hogy a trónörökös, aki néhány hónap előtt nejevel Mária-Zellbe záradékolta táviratilag tudatta az akkor gyöngéledő csárral, hogy imádkozott érte.

Ilyen viszonyban van Ferencz Ferdinánd főherceg Európa két leghatalmasabb uralkodójával, akinek — emberi számítás szerint — valamikor kortársa lesz. Hogy már ez a körülmény is rendkívüli tekintélyt biztosít a trónörökösnek, az világos, de ehhez még hozzájárul az, hogy a király a magyar válság kitörése óta kiváló befolyást engedett az ő várományosának.

Körber tudvalevőleg mindenki kegyvesztett embernek tekintette, amikor közvetlenül az ischli nyaralás előtt krízist okozott, magára vonván a király haragját.

Hogy azóta minden megváltozott, azt a legfelsőbb katonai köröknek, első sorban a trónörökösnek köszönheti. Ugy is rendezte be a politikáját, hogy ezen a forumon kedvtelve tekintsenek rá.

— Végre egy erélyes férfi! — mondják, — aki a magyar tulkapások ellen fölmer lépi.

És Körber már most megépíti a hidat a jövőre idők felé, amikor Isten akarata szerint új ember ül a magyar és az osztrák trónokon. A trónörökös már régebben szereti a jelenlegi osztrák miniszterelnököt, aki neki annak idején nagy szolgálatokat tett házassági ügyében. Mikor Széll Kálmán a magyar parlamentben kisse lanyhán védelmezte meg a trónörökös személyét a támadások ellen, akkor Ferencz Ferdinánd megjegyezte:

— Körber egészen más hangot talált ottalmamra.

Akkor történt ugyanis, hogy Pernerstorfer kegyetlenül megtámadta a trónörökös híres beszéde miatt, amelylyel a Katholischer Schulverein elnökségét elfogadta.

Körber mindig értette a módját, hogy fölbbvalói az ő buzgalmit dicsérik. Egy iskolatársa meséli, akivel együtt volt a Tereziánumban, hogy a kis Körber az ötdik padsorból elsőnek ugrott fel a katedrara, ha a tanár ur lejtette zsebkendőjét.

Árva gyermek volt, apja — gondolom katonatiszt volt — korán elhalt, gyámként pedig Lucam, az Osztrák-Magyar Bank híres vezértikára, aki az első kiegyezés pénzügyi részét csinálta, örködtét felte.

Édes anyja egy nyolcvan éves agy matrona még él és látja ha dicsőít. És itt van az egyetlen poétikus pont e rideg hivatalnok lelkében: együtt él édes anyjával a Rathaus-Strasse 17. számú házában harmadik emeletén, ottthon élkezik és minden alkonyatkor lekiéri a matronát a szomszédos parkba, amely a Rathaus előtt elterül. Háromszoros miniszter: miniszterelnök, belügy- és igazságügyminiszter — és két hivatalos lakás állna rendelkezésére: a miniszterelnöki palota a Herrengasseban, az a pompás barokk-épület, amely Mária-Terezia idejében a cseh udvari kancellária volt és a Judenplatzon a belügyminiszteri lakás.

— Babonás vagyok, — mondá, mikor ki-nevezett miniszternek, — nem költözködöm ide be, mert elődeim majd nem mind tizenegyet nap mulva kiköltözködték innen.

Most pedig egy-két vonással hamarosan odavetem a jellemzését.

Nálunk a parlamentből származik a miniszter. Körber az előszobából került a miniszteri terembe. Bacquehem alatt mint segédfogalmazó került a kereskedelmi miniszterimiba, ahol rögtön az elnöki osztályba jutott és ez volt a szerencséje. Már akkor is munkás ember volt és nemcsak a maga munkáját végezte el, hanem minden egyébbe törődött. Már reggel hétkor bejött a hivatalba, átnézett minden aktát, azt is, amibez semmi köze se volt és így megismerkedett az emberekkel, érdeklődött és mindenkinél ismert a gyöngéjét. Nagyon tehetős ember, vaszorgalmu munkás, végtelen becsvágy, beteges hiszág, bihetetlen emlékező tehetőség, páratlan lélekjelenség és intenzív emberismeret, amely rögtön tisztában van az emberek hibáival és spekulál is rájuk, ezekkel a tehetőségekkel csinált karriert Körber.

Most, hogy miniszterelnök, minden munkát maga végez és nem ismeri a munka beosztás elvét. Beleavatkozik minden ügykörbe minden miniszterimiban.

Mondják, hogy — Bismarck módjára — nem téri hogy az ő tudta nélkül miniszterlátszani a felsőnép auctoritására jelentkezők. És a miniszterek fogcsikorgatva tükrik a gyámkodást, amely annyira megy, hogy Körber beleegyezése nélkül nem szabad az elnöki osztályban személyi változásokat eszközölniök. És az elnöki hivatalnokok (Präsidentialisten) az osztrák miniszterimokban igen fontos személyiségek és jelenleg mind Körber személyen bizalmi emberei.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Ferencs napja.** A lojalis tisztetlet és szeretet szokásos nyilvánulása mult vasárnap, vagyis Ferencs napján ezuttal is ország-szeretete ismétlődött. Minden templomban felhangzott az ünnepléses Tedeum a koronás fő névnapja alkalmából az Ő jóllétéért, — kinek uralkodói tapintatától és bölcsességétől függ egyuttal az alattvalók jóléte és nyugalma is.

— **Gyászrovat.** Köszöntimre község egy jóra való és a közügyekben jártasságával a községi életben előkelő helyet foglalt polgárát vesztette el e hó 2-án Csátó József anyakönyvezető személyében, kit a halál 49 éves korában ragadott ki családjá köréből, hagyván maga után egy bánatos nőt és 4 árva gyermeket. A megboldogult földi maradványai általános részvét mellett vasárnap délután helyezték örök nyugalom helyére.

Ugyancsak folyó hó 3-án halálozott el Csikszépvizen Kein Adolf Szépvíz és Szentmihály községek körjegyzője hosszas betegkedés után, ki egyideig szolgáló segéd, később a jelzett minőségben 3 évtizedet meghaladó hosszú idek alatt kitarító ügybuzgalommal szolgált a vármegyét.

— **Az egészségtan tanítása a közepedén** Grót Mailáth G. Károly püspök az egészségtan rendszeres tanítását a csiksomlyói tanítóképezdén is elrendelte s annak előadására itt is, — miként a gimnáziumban dr. Kolonics Dénes körorvost, mint eme szakra képesített tanárt nevezte ki a rendszeres illetmény élvezete mellett.

— **A csiksomlyói főgymn. Önképzőkör** f. hó 11-én d. n. 3 órák az aradi vértanúk emlékére *diszgyűlést* tart a következő műsorral: 1. Szózat: Énekli a férfiak. 2. Ünnepi beszéd: Tartja Albert Vilmos VIII. oszt. önk. elnök. 3. Hegedű-dal, játszáok Zöldy Béla VIII. és Gábor László VII. oszt. tanulók. 4. „Az aradi tizenhárom”, Ábrányi Emilől: Szaválja Bálint Vilmos VI. oszt. 5. „Nemzeti zászló”, Huber Károlytól: Énekli a férfiak. 6. „Egy gondolat bánt engemet”, Petőfőtől melodráma, zenéje Kapi Gyulától, szaválja Kőllönte G. Á. VIII. oszt., harmóniumon kíséri Friedrich Alajos VII. oszt., hegedűn Domanyáncz András VI. oszt. 7. „A multak emléke” Palotásytól, hegedűre alkalmazta Dományfy, szolóját Domanyáncz András VI. oszt. Az érdeklődőket ezton hívja meg az ifjúság.

— **Falv Rudolf meghalt.** A világhírű német meteorologus, ki kritikus napjaival sokat ijesztgette az embereket és a kinek igen sok időjárás jósolata csakugyan bevált, Berlinben a napokban meghalt. A híres tudós a legutóbbi években nagy nyomorral és súlyos betegséggel küzdött és szenvedéseinek most a halál vetett véget 65 éves korában.

— **Iakolai segély.** Az E. M. K. E. a vármegye közigazgatási bizottsága megkeresése folytán az államilag segélyezett verebesi községi iskolának jelen tanévi szükségletei fedezésére 130 korona segélyt adományozott. Ez az egyesület, a mint halljuk, egy elvi határozatot hozott, hogy évi járadék segélyt iskoláknak többé nem ad, sőt saját iskoláit és óvodáit is az államilag átadni szándékozott.

— **Méhészeti előadások.** Nagy János méhészeti vándortanító e hó 9-én Rákoson (d. e. 10 órák), 10-én Balabánynán, 11-én Gy. szentmiklóson, 12-én Gyergyófaluban a gazdasági felsőnépiskolánál, 13-án Szarhegyen, 14-én Ditróban, 16-án Karczalván és 17-én Csiksomlyón a tanítóképző intézet méhlepén — mindenütt d. e. 9 órák előadásokat tartani, melyeken az érdeklődő közönség részt vehet.

— **Ügyvédi iroda áthelyezése.** Dr. Szántó Samu ügyvéd irodáját folyó hó október 1-én Jakab Gyula házában emeleti lakásába Szvoboda Testvérek könyvkereskedésével s a Hatter szállóval szembe helyezte át.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága a már jelzett őszi rendes közgyűlést jelen október hó 15-én fogja megtartani, melyre a meghívók már ki is bocsátották.

— **Aggodalom keltő szép ősz.** — A rendkívüli száraz és meleg nyárutó leteltével már két hete mult, hogy a természetes őszben is benne vagyunk. minek jelei csak a hűvösebb éjszakákban, a falevelek sárgulásában és hullásában, valamint a növényzet elhervadásában mutatkoztak ez ideig. A tulságos nedvöséget július második felében felváltott száraz melegidő az augusztus havában két éjszaka előfordult

csakély csapadék után még mindig tart, s habár ezuttal nem lehet panaszkodni a kellemes őszi napok hiánya miatt, de ez a rendkívüli tartós szárazság annál nagyobb aggodalmat okozott a gazdaságközönségnek, a mely az időjárás tényezői miatt maga idején forgatni nem tudván, az őszi vetéssel ugyyszólván egészen hátra van. Az aggodalmat immár még egy közelebb beállható elégséges esőzés sem oszlathatja el, mert már az idő annyira előhaladt, hogy ha a vetés lebetésgessé is válik, a várható erősebb fagyok az elvetendő mag kikelését és a töveknek kellő megerősödését alig engedik meg a így őszi gabona termésre a jövő évben alig lehet kilátás. Más oldalon is mutatkozik a tartós szárazság hátrányos következménye. — Még a bővebb vízű kutakban is alig lehet már a szükséges ivóvizet megkapni; a kisebb patak-malmakon az őrlés megszűnt; a kiszáradt legelőken az állatok már alig kapnak valami sovány eleséget, s ma-holnap istállóra kell velük szorítkozni, minak következménye a takarmányszükség és a magas ár lesz, mely a szegénység fokozódását fogja maga után vonni.

— **Eladó sertések.** A csikszeredai gazdasági iskolánál kisorsolt 7 drb. sertés és pedig: 1 drb. nagy kan, 2 drb. öreg kocsa és 4 drb. idei süllő malac folyó október hó 11-én reggel 8 órák tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbb ígérőknek készpénz lefizetése mellett eladták. Csikszereda, 1903. október 5-én. Az igazgatóság.

— **A tisztviselők panasza.** Az állami és törvényhatósági tisztviselők között a szegényebb sorsnak érthető aggodalommal néznek a jövő elé, ha az önkéntes adófizetések megszüntetésére irányuló veszedelmes mozgalom nagyobb tért hódít az országban, mert az állampénztári készletek elfogyását megelőzendő, a pénzügyi kormány nem sokára kénytelen lesz akkép intézkedni, hogy a tisztviselők járandóságainak csak bizonyos részét szolgáltaassa ki. A várvárt fizetéstöbblet helyett tehát könnyen meglehet, hogy már január elsején 30—40 százalékkal kevesebb fizetést fognak kapni az állami és törvényhatósági tisztviselők, a mi a nehéz életviszonyokkal küzdő tisztviselőkre igazán végzetes csapás lenne. Egyelőre még, talán az esztendő végéig, nem fog zavarba jönni az állampénztár, mert a készletek rendelkezésre állanak; de azontul, ha az adók be nem folynak, alig képzelhető egyéb intézkedés, mint a személyi járandóságok egy részének ideiglenes visszatartása, nehogy az államháztartás fönnakadást szenvedjen. Pénzügyi körökben már rebesgetik ezt az ultima rációt, melynek emlegése méltán okoz elkecsereledést az amugy is keservesen élő tisztviselők körében.

— **A piacztér közelében** butorozva és butorozatlan szobák kiadók. Hol és kinél? Megmondja a kiadóhivatal.

— **Jó minőségű borsó és lencse** bármily mennyiségben vásároltatik. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

— **Keresek 2 vagy 3 szobás lakást** konyhával azonnali bérletre. Czim a kiadóhivatalba.

— **Elmarad az őszi esküdtzéki tárgyalás.** Biztos kuforrásból vett értesüléseink alapján közöljük, hogy az idej november hó 19-ik és következő napjaira kitűzni tervezett esküdtzéki tárgyalások az ügyek befejezetlensége miatt a jövő évi februári cikklusban tartatnak meg.

— **A trónörökös miniszterelnöke** A helyzet igazi lényeges momentumai ott játszódnak le a bécsi titkos műhelyben, amelyet mi csak találgatással tudunk megközelíteni. A „Jövendő” legújabb számában hosszú, szenzációs cikk beszél e rejtelmekről egy érdekesítő, intim jellemrajz kapcsán, amely az osztrák miniszterelnökről szól. Ezt az igen érdekes cikket jelen számunkba mutatjuk be olvasóinknak. Dr. Vázsonyi Vilmos történelmi pikantériával szorgol, olyannal, a melynek aktualitása, sajna, nagyon szembeötlő most. Azt az epizódot beszéli el, amikor I. Ferencz József 1872-ben királyi adott szavát hat hét alatt megmáslotta a csabekkel szemben. — Politikai rovatához méltóan friss és gazdag a „Jövendő” szépirodalmi része is. Bródy Sándor e számban folytatja „Pesti dekameron”-ját egy, a modern fővárosi életbe mélyen beleágyazott novellával. Szépirodalmi közlemények vannak azonkívül Ambrus Zoltántól, Molnár Ferencztől, Erdős Benétől, Szabó Endrétől stb. A vasok ízet tartalmaz még a változatos rovatok egészük ki. Ime a legújabb „Jövendő” teljes tartalmának jegyzéke. B.: Három zergevadász. — N. N.: A trónörökös miniszterelnöke. — Dr. Vázsonyi Vilmos: Osztrák és magyar centralizáció. — Phaedrus: Junó, Vénus és a Jércze. — Ambrus Zoltán: Turgenyev emléke. — Bródy Sándor: Pesti

dekameron. — Regina özvegy lesz. — Erdős Bené: Volt egy leány... — Dr. Simonyi Zsigmond: Helyes magyarság. — Molnár Ferencz: Apró tejezetek a bekövetkezendő forradalom történetéből. — Latin költők: Szabó Endre új fordításai. — Molnár Ferencz: Éjjel. — Erdős Bené: Egy leány élete. — Tolstoj Lró: Háború és béke. — A forradalom. — Dr. Wolfner Pál: Bernstein. — Természetudomány. — A levőgő kiaknázása. — A rendes növevő ember, az óriás és a törpe. — Eötvös-esték. Linck Lajos karrikatúrájával. — (s.): Ujjász. — Hirdetések.

— **Napoleon utolsó napjai.** Napoleon lemondása után Észak-Amerikába szeretett volna jutni, de az angol hajók ezt megakadályozták. Rochefortban hat ezek kezébe adta magát és a Bellerophon angol hajóra szállott. Ez azt az utamatát vette az angol kormánytól, hogy az atlanti-oczeán közepén Szent Ilona szigetére szállítsa Napoleont. Itt nem gondolható menekülésre. Nem gondoltak arra, hogy ilyen eltérése még életében legendás hőssé avatja őt. Napoleon hat esztendeig élt a kiadott vulkánon. Leginkább emlékiratainak szerkesztésével elfoglalta a Longwood majorságban lakott. A forró égélj és az angol kormányzók bosszantásai aláásták egészségét. 1821. május 5-én halt meg, hamvait kívánataloz képest átvitték Párisba, ahol az Invalidusok palotájában alussza örök álmát. Bukásának oka az volt, hogy nemcsak a királyok, hanem a népek is ellene fordultak, mert a forradalom nem volt többé legyőzhető. Napoleon utolsó napjainak leírását adja a Nagy Képes Világtörténet most megjelenő 196. füzet. A 12 kötetes munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőr kötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

C S A R N O K.

Két szál virág.

— Regény. —

Írta: Balás Béla.

Szép Székelyföldnek legszebb falujában Isten segítségével már 20 esztendő töltött egy jóra való, igazi néptanító, Cserey István s megáldá az ur öneki nemcsak a házában szolgáltaiban végzett becsületes munkáit, hanem megáldá családját is lelki és testi termékenységgel, lelki és anyagi javakkal.

Ki nem látott volna soha igazi boldog családot s elmeigeny vala Cserey István házához, ott megláthatja vala azt. Pedig, ugy-e mindnyájan tudjuk, hogy lelkünknek nagy boldogságot más soha egy fel nem foghatja, a hogyan mi magunk érezzük? Az övéket sem lehet vala azokképpen, a hogyan ők érezték, de némely dolgoknak csak egy kis része is igen nagy.

Nem jártak Párisból hozott ruhákban, nem szolgálta fel étükét szobalány, a párisi szabónő a tanítónő volt, a szobalány az ő szép és két leánya Agnes és Marika. De, tisztább s egyszerűségében szebb ruhában egy világ dáma sem járt, mit a mint az anyja varrt, kedvesebb, szebb szobalánya egy hercegnőnek sem volt, mint az a két gyönyörű virágzó.

Volt Cserey Istvánnak a faluban saját háza, mit apjától örökölt s volt e ház mögött egy nagy kiterjedésű, gyönyörű gyümölcsös. S annak a gyümölcsösnek legelő részében, vagyis az egész ház körül voltak a virágos táblák. A legutolsó részében pedig ékekedett a villaszerű, díszes méhes. A virágos táblákon ezer, meg ezer virág díszlett, a méhesben száz egynéhány küpt sorakozott, kitűndja hány száz-ezer, vagy millió kis méhikével. A mi pedig a kettő között gyümölcsös volt, annak fái sokaságot talán igen, de gyümölcssei sokaságát senki sem tudta volna megszámlálni. A gyümölcsös közepén pedig az ut két oldalán volt a konyhakert.

Méhes az apáé, konyhakert az anyáé, virágoskert a két szép leányuké. A gyümölcsöt meg gondozta az apa, nyesegetvén, oltogatván; almák pirozódását figyelték, vizsgálták a lányok, szilva zamacosodását, barackpirulását, cseresznye érést lesték a lányok, s mikor mindenféle kosarakba került, akkor meg az anyá vette át azokat. Ő rendezte, rakta szalma közé a tétlre, ő főzött belőle szem és inyingerű sok jó mindenfélét.

A ház körül nyíló mindenféle virágok között egy sem vala oly szép, mint két szál rózsza, egy töröl nyíló, a tornácosz hálcásarnokával szemben, a filagoria bejáratánál. Ezt a két rózsát minden utonjáró megbámulta. Ennek szirmai vastagabbak, szinesebbek, illatosabbak valának valamennyinél, ugy, hogy két tulajdonos nőjük a két leány, minden reggel, a mint felkelt'

sietett rózsájához, vizet merítvén a legszebb pohárban a legtisztább forrásból a szépen megintetvén szirmaikat, gyönyörű kis ujjacskáik közül a csillag, kristály gyöngyszemekkel.

Egyik róza piros volt, a másik meg fehér, leveleik leggyönyörűbb árnyalatából a zöld-színnek. Soha ember még ilyen gyönyörű nemzeti-szint nem látott, mint két szál róza, de levelei közt.

A két leány gyönyörűsége igen nagy vala. Csak akkor szomorodtak el ép igen nagyon, valamikor arra gondoltak, hogy egyszer csak elkezdenek ezek hervadni, » aztán addig-addig hervadoznak, fonyadoznak, a míg egy érintésre lehull minden szirmuk s belekeveredvén porba, sárba, oda lesz a két róza, végük lesz szegényeknek.

S erre gondolván a két leány, úgy fáj átlatlan kis szívük. Úgy fáj, mintha beszélni akart volna és a fájdalom a mutha azt beszélt volna, nincs boldogság végtelen, nincs boldogság teljes.

És gondolta a két leány, van e vajjon nagyobb fájdalom a világon, mint nézni a legszebb virág pusztulását és nem állhatni ellen annak a szörnyű ismeretlennek, amelynek enyészete a neve?

Egyébként ezen csak Mariška töprengött olyan nagyon. Ő idősebb volt, okosabb volt s egy kicsit szarazabb is. Ellenben Agnes maga a vidámság, élelenség, jószág. De anyjuk jónevelésének fénye, mint glórafény ragyogta be mindkettőt, úgy, hogy a ki először látta őket, egyformán anyagnak látta mindkettőt, a kik között lehetőszerű különbség vala.

Külsőre is egyformák valának. »Se nem szőkék, se nem barnák, tehát igaz magyarlajták.« Termékük is közepes, mint általában a magyar lányoké. Arcuk szép, szelid, piros. Finom kis orral. Élettől duzzadó csinos kis szájjal. Beárnykolva a fejét, mint virágos rétet a misztikus belső erdő, a dús gesztenyebarna haj, melyeknek egy egy leomlott fürtje folyton ott hullámozott sima, fehér lomlokukon. Szoborszerű szép vállukon, mellükön puhán simul meg a szines ruha, karcsu derekukon összeszorult, széles csipőjűkön megfeszült s mint tündéri habfodor onnét végig hullámozott a földig s összetolva a virágokkal. Úgy, hogy a ki ott látta a virágok között őket, azt kellett hinnie, hogy a mit lsten erdő, mező, rét, fák, virágokszép-ségében, madarak dalában, patakok kristály tisztaságában, távoli hegyek és az ég kékségében, a nap fényes sugaraiiban, hajnal hasadásában széthintett, hogy azt ill, e két leány mindenikében összepontosította.

Halljuk vala, miként a karcsu, izmos, büszke fenyszálé, szépségük az összes virágok szépségéé, szemük tekintete a napé mosolya a hajnalé, lelkük tisztasága a kristály forrás vizéé, kedélyük, vidámságuk isten jókedvű dalos madaraié.

Mariška most végezte a negyedik polgárit, Agnes a harmadikat. De már kész felnőtt leányok voltak. Úgy hogy ha arcuk hamvasága el nem árulja vala 15-16 évüket, bátran idősebbeknek lehetett volna őket tartani. Szőlők is már nagy lányoknak tekintették. Mert tudja isten, mikor egy leányka 6 éves korában már önállóan asztalt terít, ott mindent szépen elrendez, a mikor vasárnap rálehet bizoni, hogy őrizze a csendesen fővőgető buslevest, míg anya miére megy, a ki a süteményt szépen felvagdálja, a tátra izlésesen rárakja s faszolgálja, a ki 10 éves korában kenyereket süt, azt már 11 éves korában az anya már szinte öreg leányknak látja.

Igy eshetett hát aztán meg, hogy mikor a jegyzőék szerdéli bajszu képezéshez fia egy szor olyan ügyetlenül találta meg csókolni Agnest, hogy anya betoppantván a valóságos szőlővel betutatott homályos belsejű filagóriába, azt meglátta.

(Folyt. köv.)

Leptalajdonos:

GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE

NYILTÉR.

Mellékfoglalkozás.

Egy tekintélyes élet- és gyermek-biztosítási intézet Csikszerevá és vidékére nagy ismeretségi, befolyásos, szorgalmas és erélyes hivatalnok, tanító, kereskedő, iparos v. gazdálkodónak átadná

helyi képviselőségét

és ennek munkásságát — melyet a saját foglalkozása mellett mellékesen eszközölhetne — az intézet igen jól honorálná

Olyanok, kik teljesen reászánhatnák magukat az intézetnek való munkálkodásra, kedvező feltételekkel alkalmaztatásnak utazó hivatalnokokul, üzletszerzés és szervezésre, és ezek már öt évi működés után nyugdíjképesek is volnának.

— Ajánlközások mindkét ügyben: — Kolozsvár 13. szám, postafiók címre intézendők.

Sz. 8614—903.

tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közbírré teszi, hogy a Bük-szádi takarékpénztár végrehajtónak Beke Terézia és Kovács György végrehajtást szenvedők elleni 31 korona, tőke s jár. elleni végrehajtási ügyében a csikszerevá kir. törvényszék a csikszentmártoni kir. járásbírószág területén lévő Csikszentimón község határában fekvő I. a csikszentimóni 1776. számú tlkvb. 941, 943. hrsz. ingatlanra 35 korona, 1159. hrsz. ingatlanra 26 korona, 1434/1. hrsz. ingatlanra 30 korona, 2559 hrsz. ingatlanra 17 korona, 5217 2. hrsz. ingatlanra 3 korona, 5232. hrsz. ingatlanra 6 korona, 6395/2. hrsz. ingatlanra 22 korona, 6503. hrsz. ingatlanra 3 korona, 8543. hrsz. ingatlanra 7 korona, 8845. hrsz. ingatlanra 12 korona, 9324/2., 9335/1. hrsz. ingatlanra 4 korona, 9421. hrsz. ingatlanra 10 korona, 9441. hrsz. ingatlanra 5 korona, II. a csikszentimóni 199. számú tlkvb. 946. hrsz. ingatlanra 320 korona, 1252. hrsz. ingatlanra 25 korona, 2127. hrsz. ingatlanra 56 korona, 2906. hrsz. ingatlanra 21 korona, 3213. hrsz. ingatlanra 8 korona, 4311. hrsz. ingatlanra 89 korona, 6176. hrsz. ingatlanra 5 korona, 6170. hrsz. ingatlanra 8 korona, 6709. hrsz. ingatlanra 14 korona, 6949., 6950. hrsz. ingatlanra 14 korona, 7138. hrsz. ingatlanra 11 korona, 7254. hrsz. ingatlanra 55 korona, 7575., 7576. hrsz. ingatlanra 8 korona, 8181. hrsz. ingatlanra 15 korona, 8444 hrsz. ingatlanra 9 korona, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy ezen ingatlanok az 1904. évi január hó 15-én d. e. 9 órákor Csikszentmárton község határában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, együtt 83 korona 80 fillér bántapénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántapénzt a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

A kir. járásbírószág, mint tlkvi. hatóság, Csikszentmárton, 1903. évi szept. hó 5-én.

Dr. Szabó, kir. albiró.

Sz. 8551—903.

tlkvi.

Arverési hirdetmény és feltételek kivonata.

Özv. Birta Lajosné ezöl. Virág Klárának Birta Lajos hagyatéka elleni végrehajtásos ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 752 korona, tőke és jár. erejéig a csikszerevá kir. törvényszék a csikszentmártoni kir. járásbírószág területén lévő a Csikszentimón község határában fekvő a I. csikszentimóni 18 sz. tlkvb. 1019. hrsz. ingatlanra 320 korona, 1315. hrsz. ingatlanra 33 korona, 2962. hrsz. ingatlanra 3 korona, 3452. hrsz. ingatlanra 142 korona, 4613. hrsz. ingatlanra 5 korona, 4880. hrsz. ingatlanra 28 korona, 4954. hrsz. ingatlanra 19 korona, 5167. hrsz. ingatlanra 12 korona, 5358 2., 5359, 5360 1., 5385/2., 5386., 5387/1. hrsz. ingatlanra 16 korona, 5368., 5395. hrsz. ingatlanra 5 korona, 5686/1. hrsz. ingatlanra 3 korona, 6049/2., 6050/1. hrsz. ingatlanra 3 korona, 6653 2. hrsz. ingatlanra 4 korona, 7118/2. hrsz. ingatlanra 2 korona, II. az 570 sz. tlkvb. 4614—4629. hrsz. ingatlanokra 226 korona, III. a 697. sz. tlkvb. 6523., 6524. hrsz. ingatlanokra 5 korona, IV. a 699. sz. tlkvb. 6555., 6556. hrsz. ingatlanokra 21 korona, ezennel megállapított életfogytiglani haszonélvezeti jogok sérelme nélkül.

1. Az Árverésre határnapul 1904. évi január hó 8-ik napjának d. e. 9 órája Csikszentimón község határához tűzetik ki.

2. Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 10%-át, együtt 84 korona, bántapénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbírószág mint tlkvi. hatóság, Csikszentmárton, 1903. szept. 3-án.

Dr. Szabó, kir. albiró.

Szám 744—1903. ki.

Arverési hirdetmény.

A csikszentmártoni közbirtokosság tulajdonát képező »Kutárka« nevű erdőrészen üzemterv szerint esedékes megtakarított vágás területén megbecsült 1367 m² gömbölyű lucz- és jegenyefenyő haszonfa 3215 korona 20 fillér azaz háromezer kettőszáz tizenöt korona 20 fillér kikiáltási árban Csikszentmárton község határában 1903. évi október hó 15-én délelőtt 9 órákor megartandó nyilvános árverésen szó és zártírásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

A kikiáltási ár 10%-a bántapénzképen az árverezést vezető bizottsághoz letendő. Az írásbeli zártajánlatok szintén 10% bántapénzzel vagy megfelelő óvadékképes érték-papírral láthatók el és abban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a csikszentmártoni előjáróságnál megtekinthetők.

Csikszentmárton, 1903. szeptember hó 29-én.

id. Imets Denes, Ferenyzy Béla, közs. bíró. 2-2 körjegyző

Sz. 3132 903.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye káson-alesiki járásában Kásonaltíz. Feltiz és Impér községekből álló körjegyzői körben Kásonaltíz székhelyre a körjegyzői állás lemondás folytán üresedésbe jövén, annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdettek.

Javadalmazás: 1100 kor. törzsfizetés, melyen kívül hivatalos utazásokért fuvar és napidij nem jár. 20 kor. küldönzetartási általány, megfelelő szabaddalkás és magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedése s végül az anyakönyvezetők teendőik végzéséért 160 kor. tiszteletdíj.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a illetve az 1900. évi XX. t. cz. 3. §-ában előirt minősítéüket, életkorukat felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi október 28-án d. u. 5 órájáig adják be Az ezen határidő után érkező kéréseket figyelembe nem veszem.

A választás folyó évi október 31-én d. e. 10 órákor fog Kásonaltíz község-házánál megtartatni

Csikszentmárton, 1903. október 1-én.

Bartalis Ágost s. k., főszolgabíró.

Az iskolai évad beáltával

ajánljuk dusan felszerelt, jó minőségű iskolai ezikkeinket felsőnépiskolai, polgári- és * elemi iskolai új kiadásu *

TANKÖNYVEINKET

nagy választékot tartunk füzetek-, rajzfüzetek-, rajztáblák-, írónok-, tenták-, táskák-, körzők- és tollakban.

Tanító urak figyelmébe ajánljuk

jó minőségű papírron készült iskolai nyomatványainkat, u. m.: felvételi, * előmeneteli naplóinkat. *

A n. é. közönség szives pártfogását kérjük maradtunk kiváló tisztelettel

Szoboda Testvérek,

könyv- és papírkereskedők

* Csikszerevában. (Póter). *

KIRÁLY LAJOS

Brassó, Kolostor-utca 19. szám. Angol, francia és hazai ruhakelme, ruhadísz és kellékek árúháza!

Ajánlja a női toilletek, csostűmök és felöltők mérték utáni elkészítését, pontos és szolid kivitelben, a legújtanysabb árban. Nagy és szép választék anyonyog és függöny árúiban, fehér és szines asztalneműekben, lezásszakban és Sohroll-féle ohifonokban.

Teljesen felszerelt menyasszonyi ke-lengyeket, méretek szorint megrendel és szakértői figyelemmel készítve szállít izléses tartós kivitelben.

Férfi fehérneműek, u. m.: ingek, lábravalók, zsebkendők, lábttyúk, továbbá elegáns úri nyakkendők és kesztyűk elismert finom s tartós kivitelben raktáron kaphatók.

Unghváry László (Czepléd) 300 holdas borsótermő szőlőtelepének; továbbá gyümölcs- és asztalfaiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól fellelve nemes csemeték, 2 forinttól fellelve sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá — 16—18 forinttól fellelve sajáttermésű rendkívül finom újborkok kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfadonozók, akác- és gléditschia-csemeték. Tessek árjegyzéket (borról is) kérni.

Hitelt nyujtok

1—2—3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízbiztosító társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek. 1—9 A hitelnyújtás szülővesszére és borra vonatkozik.

URAK FIGYELEM!

Az Első Budapesti Mértékutáni Szabóság BUDAPESTEN, VII., Csömöri-ut 11.

15 és 18 forintért készít remek szabással és szakértelmű kidolgozással divatos férfi öltönyöket finom gyapjú szövetből.

Minták és mérték utasítás küldése ingyen. Ha az ország bármely részében egy helységben 3 megrendelés biztosítva van, értesítésre oda küldjük utazó szabásunkat gazdag mintákkal. A 1. megrendelő semminemű költséggel nem lesz megterhelve, mert utazó szabásaink évi vasuti bérletjeggyel vannak ellátva.

Szives megkereséseket kér az Első Budapesti Mérték utáni Szabóság, Budapest, VII., Csömöri-ut 11.

KLEIN ADOLF,

főszabász. 15-0

GYÜMÖLCSFÁK.

Őszi ültetésre ajánljuk: minden fajtájú gyümölcsfacsemetét, a legjobb fajtákból nagy készletek tömeges ültetésre, alakított fákát, gyümölcsbokrokat, bogyótermőket, díszszerjéket, remek gömbakácokat, gyümölcs-udonságokat stb. Csak legjobb minőségű, jól meggyökeresedett, fajtíz-tos növények szállítatnak.

Elvállalnak gyümölcsészeti, kerti és parkberendezéseket. Gyümölcs-kertészeti ügyekben díjtalanul szolgálnak felvilágosítással.

Árjegyzékek ingyen a bérmentve. FISCHER és TARSA, faiskolák Nagyenyeden.

Képviselve: Jakab Gyula ur által Gyergyószentmiklóson.

CZELL FRIGYES ÉS FIAI

bornagykereskedés Medgyesen. Fióközletek: BRASSÓBAN s KOLOZSVÁRT.

Eredeti ERDÉLYI HEGYI BOROK

legjobb beszerzési forrás palackokban és hordókban.

Erdélyrészi képviselő: Jakab Gyula ur

Gyergyószentmiklóson.

Értesítés!

Tisztelettel van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, miszerint elvállalok mindennemű

PAPLANOK

ujbóli készítését, régiék javítását, a hozzávaló gyapott fésülését is.

A paplanok készítését minta után saját magam kézzel eszközölöm, miért is azok tartóssága és jósága iránt felelősséget is vállalok.

Mínél számosabb pártfogást kér

1-3

tisztelettel:

STAKICS JÓZSEFNÉ.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Vár-utcában, **Hutter-szálló-dával** szemben, a **Jakab-házban** egy tiszta kezelésnek megfelelő és a közönség igényeit kielégítő ujon berendezett

Mészárszék

nyitottam, ahol a nagyérdemű közönségnek naponta tiszta és friss vágásu **marha, borju- és sertéshúst** mérek ki.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás tekintetében azon igyekszem, hogy a n. é. közönségnek minden igényeit kielégítem A n. é. közönség szives támogatását és pártfogását kérve vagyok **SIMÓ GERGELY** mészáros.

T. Cz.

Van szerencsénk a mélyen t. közönség szives tudomására hozni, miszerint a budapesti **Mascagni Record & Comp.**

éneklő, beszélő és nevető gépeinek

Csikvármegyére vonatkozó egyed elárusítását átvettük a azokat

40 fttól feljebb, havi 5, 10 fros

részletfizetés mellett elárusítjuk

Ezen gépekkel újabb felvételeket is lehet teljesíteni, melyekre tres hengerek is állanak rendelkezésre.

Különösen előnyvel használhatók ezen gépek iskolákban nehezebb tantárgyak magyarázásánál, hol az illető tanár vagy tanító urak

Által a magyarázat bele mondatik s azután a gép ahányszor csak kívánják, ugyanazt egész érthetően visszaadja, miáltal megkíméltetik a leg többször lélekölő magyarázat ismétlése.

Kívánatra próba felvételeket is készséggel teljesítünk, mert a már egyszer használt henger benzinnel való lenomás által újabb felvételekre többször is használható.

Tisztelettel: **SZVOBODA TESTVÉREK.**

Kedvező fizetési feltételek szerint kaphatók.

Minden iskolában nélkülözhetetlen taneszköz.

5-20

! Uj cipőüzlet!

! Uj cipőüzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint Csikezeredében a polgári **leányiskola** átellenében, a **KÁNYA JÓZSEF** ur házában egy

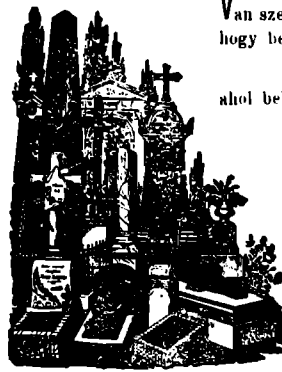
UJ CZIPŐ-ÜZLETET

nyitottam, hol elvállalok uri, női és gyerek cipők készítését a leggyor-

sabb és legszolidabb kivitelben.

Szives pártfogását a mélyen tisztelt közönségnek kérve maradok kész tisztelettel:

BIRÓ GYULA, cipész.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy berendeztem saját telkemen és felügyeletem alatt

KÓFARAGÓ TELEPET,

ahol bel- és külföldi márványokat faragtatók és csiszol-
tatok, **siremléket**, márvány lapokból **fürdőka-
dakot**, emléktáblákat felirattal, **küvéházi be-
rendezéseket**, heutes és mészáros **pultokat**, **már-
vány sírfeleket**, különféle **diszártyákat**, min-
denemű javításokat legrovidebb idő alatt jutányos
árban elvállalok és a fentemlített tárgyak első
kézből beszerezhetők.

Továbbá tartok: **Márvány-, Gránit-, Sye-
nit-, Labrador- és tartós fagymentes Kolozsvar-
vidéki Homokkővet** nagy raktáron és **Márvány-
butor** telepet.

Nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve

9-20 tisztelettel
BRASSÓ. Vasut-utca.

Nagy József, kőfaragó-mester.

Felette fontos

minden mezőgazdára, marhatulajdonosra, juh, sertéstenyésztőre és minden kisgazdára nézve.

„Mi képen hizlalom fel gyorsan sertéseimet? „Mi által lesz marhám gyorsan piaczképes? „Mivel gyorsíthatom az ökorhizlalt? „Mi által érhető el teheneimnél és kecskéimnél a tejhozam javítását és gyarapítását? „Mi által gyorsítom növendékmarhám felnövését? Mit alkalmaznak, hogy jószágom egészséges legyen?”

Ez csak az által érhető el, ha a takarmány vagy itál mellé az itt látható védjeggyel ellátott, törvényesen védett, sokoldaluan kipróbált s a legmagasabb kitüntetésekben részesített

Regensburgi „É T V Á G Y“ takarmányfűszer

vegyítettik.

Egyedül valódi csak

A költsége ennek igen csekély és dusan visszatérül. Kapható minden nevezetes kereskedésben, vagy egyenest a cégégnél:

Egyedül valódi csak

„Preisstier“ védjeggyel.

MEISE LAJOS

mezőgazdasági készítmények gyára Szászsebes.

„Preisstier“ védjeggyel.

Tájékoztatók, füzetek és utasítás ingyen szétküldve. Raktárak minden olyan községben, hol még eddig nincsenek, felállítatnak, mire nézve sziveskedjék egyenest a fenti céghez fordulni.

Már
1 koronaért
50,000
korona nyerhető.

Orvos Sorsjáték

Budapest, IV., Váci-utca 17a.

Már
1 koronaért
50,000
korona nyerhető.

Főnyer. 50,000 kor. ért.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Miután a húzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessék késmi, hanem nagybecsű megrendelését sziveskedjék lehetőleg azonnal elintézni, mert a húzás már

folyó évi október hó 10-én lesz.

Orvos-sorsjáték központi irodája. **BUDAPEST, IV., Váci-utca 17a.**
Sorsjegyek kaphatók helyben, minden dohányüzletben és vidéki városban.

1 korona egy sorsjegy.

1 korona egy sorsjegy.

Egy koronaért portómentesen küld az „Orvosszövetség Sorsjáték”-hoz 1 SORSJEGYET az Országos Sajtóiroda, Budapest, Kemény Zsigmond-utca 11. szám.

Húzás már október 10-én.

1840 nyerepmény. 1 főnyeremény 40000 korona. Legnagyobb nyeremény legkedvezőbb esetben 80000 korona. Szerencse fel!

1 korona egy sorsjegy.

1 korona egy sorsjegy.

3-5

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

BUDAPEST,
VI., Róssa-utca 85.

URANOS

-KÉK 17-20
ruha-mossához
a legjobb kéktöször.

Törvényesen védve.
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéltő.
Olcsó és felülmúlhatlan!
kis üveg 24 fillér, tisztos mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 100 kor. 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.
Utánsatoktól óvakodjunk!

